

OSTATNIE WIADOMOŚCI

Przebieg miesięczny
zł. 1-95
z odbiorem w administracji

KRAKOWSKIE

10 gr.

Rok IV.

Kraków, wtorek 20 listopada 1934 r.

Nr. 330

Decyzja rządu francuskiego

pozbawi chleba tysiące rodzin polskich

Francja wydała wszystkich robotników cudzoziemców

PARYŻ (PAT). Komitet międzyministerjalny w sprawie ochrony robotników francuskich przed inwazją robotników cudzoziemskich obradował wczoraj pod przewodnictwem min. Herriota. W obradach wzięli udział ministrowie Laval, Regnier, Cassez i Jacquier. Podczas obrad stwierdzono, że liczba robotników cudzoziemskich we Francji spadła od 1932 r. z 1.500.000 do 814.000. Niemniej postanowiono kontynuować redukcję robotników obcych wobec faktu, że w chwili obecnej Francja liczy jeszcze 366.000 Francuzów, pozbawionych pracy.

PARYŻ (PAT). Premier Flandin oświadczył przedstawicielowi „Paris Soir”, że pierwszym czynem rządu było staranie się o rozwiązanie problemu bezrobocia. Rząd pragnie zapewnić pierwszeństwo pracownikom francuskim. Naskutek tego wysuwa się problem imigracji i ewentualne wydalanie robotników cudzoziemskich oraz kwestja zastąpienia ich przez robotników francuskich.

Rząd znajdzie i zastosuje takie rozwiązanie kwestji, które uregulowałyby wszystkie sprawy, związane z tym problemem. W tym celu premier prosił już min. Herriota o zebranie zainteresowanych ministrów o opracowanie wraz z nimi zarządzeń, jakie należałoby przedsięwziąć. Sprawa ta zostanie zdecydowana w ciągu 10 dni, a potem rząd przystąpi do działania.

Premier pragnie dalej poświęcić działalność rządu zwalczaniu kryzysu gospodarczego, należy bowiem stopniowo doprowadzić do normalnej wymiany handlowej. Powrót do zorganizowanej kontrolowanej swobody oznacza bowiem, iż system

przymusowy zbankrutował, a państwo nie może ustawicznie interwenjować na rynkach handlowych przez sztuczne utrzymywanie cen. Powinno zacząć się z powrotem działanie konkurencji.

Złe jest, że producent zboża nie może sprzedać go po ustalonym kursie i dlatego sprzedaje je poniżej ceny, podczas gdy konsument kupuje po kursie maksymalnym. Należy więc jaknajbardziej przywrócić

swobodę rynku. Zainteresowani w tym względzie ministrowie przygotowują odpowiednie projekty, poczem przystąpi się jaknajbardziej do ich realizacji. Po zbożu rząd zajmie się innymi produktami. W ten sposób nastąpi progresywny powrót do swobody na rynku wewnętrznym.

Jedność socialistów z komunistami

Będą podjęte nowe próby porozumienia

PARYŻ. PAT. Komitet wykonawczy 2-ej międzynarodówki socialistycznej po czterodniowych obradach sprecyzował swoje stanowisko wobec propozycji komunistów utworzenia wspólnego frontu. Odpowiedzi list zostały przesłane na ręce przedstawicieli międzynarodówki komunistycznej. W liście tym socjaliści piszą: „podczas

gdy we Francji jedność akcji została zrealizowana, w Wielkiej Brytanii, Holandji, w państwach skandynawskich, Czechosłowacji i innych krajach propozycje komunistyczne zostały odrzucone. W tych warunkach każda z sekcji musi mieć swobodę samodzielnego decydowania”.

Temniemniej pewna liczba delegatów, aprobując powyższy list, podpisała rezolucję, w której wyrażono życzenie ponownie w najbliższym czasie wysiłków, w celu porozumienia się i ewentualnego dokonania fuzji 2-ej międzynarodówki socialistycznej z międzynarodówką komunistyczną. Za rezolucją tę głosowali m. in. delegaci Francji, Szwajcarii, Hiszpanii, Włoch i Austrii.

Banki warszawskie angażują nowych pracowników

Znamiennym objawem poprawy sytuacji w niektórych instytucjach gospodarczych jest przyjmowanie do pracy nowych urzędników. Ożywienie to zaobserwowano na terenie banków warszawskich. Dwa banki stołeczne, Handlowy i Powszechny Kredytowy przyjęły do pracy w ostatnich tygodniach kilkunastu nowych urzędników.

Niezwykłe samobójstwo

CHORZÓW (PAT). Wczoraj rano popełniony został w kopalni Szarlej Białej w Brzezinach niezwykle żałosny samobójczy. 40-letni robotnik Walszczyk sporządził nabój dynamitowy, poczem podpalił go. Nastąpiła eksplozja, wskutek której Walszczyk został rozszarpany na kawałki.

Ujęcie głośnych świętokradców

POZNAŃ (PAT). Ostatnio policja poznańska ujęła w powiecie wyrzyskim dwóch głośnych, dawno poszukiwanych złodziei - świętokradców, Tchórze i Zełka. Podczas pościgu Tchórz odniósł ciężkie rany. W czasie śledztwa udowodniono im 24 kradzieże z włamaniem, w tej liczbie do kościołów.

Spotkanie z opryszkami na szosie

Od swej znajomej Rozalii Helc w Białolece wracał wieczorem do Warszawy Gustaw Milke zpod Gostynina. Tuż nad granicą stolicy zastąpiło mu drogę kilku opryszków i załadali pieniądze. Milke puścił się naprzód i zaczął uciekać.

Padło za nim kilka strzałów rewolwerowych. Milke otrzymał postrzał w nogę. Napastnicy zbiegli. Ranionego Milkego odwieziono do szpitala Przemienienia Pańskiego. Policja powiatowa zajęła się odszukaniem sprawców napadu.

OD ŚWITU DO NOCY

Z Rzymu donoszą, że kardynał Gasparri jest umierający. Chory przyjął dziś ostatnie Sakramenty.

Niemieckie biuro informacyjne donosi z Kowna: Stosunki pomiędzy Litwą a Watykanem w ostatnich czasach zaostrzyły się do tego stopnia, że istnieje groźba otwartego zerwania.

Wpobliżu wioski Bolesławice w pow. kępińskim, straż graniczna spostrzegła uciekającą bandę przemytników, zasyłała ich strzałami. Jeden z przemytników padł trupem na miejscu. Przemytnicy szmuglowali sacharynę.

W Niemczech boją się głodu

ale zapasów żywnościowych nie wolno gromadzić

BERLIN (PAT). Z Lipska donoszą, że w mieszkaniu członka partji narodowo-socjalistycznej Ottona Lippolda, policja

wykryła zapas artykułów żywnościowych, mydła i t. d., który, według komunikatu urzędowego „przekraczał znacznie zapo-

trzebowanie jednej rodziny”. Przeciwno Lippoldowi wdrożyć miano kroki o wykluczenie go z partji.

Warszawa-Budapeszt-Honduras-Nikaragua

Niebywała gonitwa za mężem

Jehosua Wilhes wyjechał z Warszawy do Budapesztu. Tam poznał bogatą córkę rabina i ożenił się z nią. Za ożenek otrzymał 3000 dolarów. Z młodą żoną i forszą przyjechał do Warszawy. Tu porzucił małżonkę i zbiegł w niewiadomym kierunku.

Budapesztanka zaczęła go szukać i dowiedziała się, że jej

miły mężulek uciekł aż do Hondurasu. Za pośrednictwem konsula honduraskiego zwrócono się do gubernatora Hondurasu i Wilhesa odszukano. Przyciśnięty do muru przez miejscowe władze obiecał w krótkim terminie oddać pieniądze i dać żonie rozwód.

Naskutek tego postawiono go na wolnej stopie. Wilhes tym-

czasem zrejterował z Hondurasu w niewiadomym kierunku. Minęło znowu kilka ładnych miesięcy zanim zdołano odszukać nową jego kryjówkę w Nikaragui.

Tam też z kolei zwrócono się do władz celem zatrzymania Wilhelsa. Czy to się uda? Czy Wilhels tymczasem nie drapnie, dajmy na to do Guatamali?

30 oskarżonych o zdemolowanie

komisji wyborczej w Łęczyskiem

Jak się dowiaduje agencja PID, we wtorek dnia 20 b. m. odbędzie się w Łęczyskiem na sesji wyjazdowej Sądu Okręgowego w Łodzi sensacyjny proces o za-

jęcia wyborcze w czasie wyborów do rad gromadzkich, które przeprowadzone były wiosną r. b.

Na ławie oskarżonych zasiądzie 30 osób, z których więk-

szość jest członkami Stronnictwa Narodowego, pod zarzutem zdemolowania lokalu komisji wyborczej i przeszkodzenie wyborom.

Ponure zakończenie wesela

BIAŁYSTOK. Ponury koniec miało wesele wiejskie w Nadborach, gm. Jedwabne, powiatu łomżyńskiego.

Gdy już pod wpływem wpiętej wódki rozgrzały się temperatury, wynikła zwykła w takich razach bójka weselna między

dwoma 20-letnimi Władysławem Borowskim z jednej strony, a Bolesławem Niesieckim i szeregowcem Marjanem Wądołowskim z 33 pp. — z drugiej strony.

Najczynniej wystąpił w bójce żołnierz, który w pewnej

chwili pchnął bagnietem Borowskiego, a gdy Borowski upadł na ziemię, jeszcze kilka uderzeń otrzymał od Niesieckiego, tak że wkrótce skonał.

Żołnierz — zabójcę i jego współnika w zbrodni aresztowano.

Kopnął i zabił przeciwnika

BIAŁYSTOK. Ulica Mazowiecka była onegdaj wieczorem

widownią bójki, w której jeden z przeciwników poniósł śmierć.

Po libacji w jednej z piwiarni wracali do domu dwaj koledzy po fachu rzeźnicy: 25-letni Antoni Polaczek (ul. Kochanowskiego 13a) i 21-letni Edward Kuryłowicz (Marcinkowska 9). W pewnej chwili między Kuryłowiczem i Polaczkiem powstał spór, który wkrótce zamienił się w bójkę. Pchnięty przez Kuryłowicza Polaczek upadł na ziemię.

— Jak ci mało, masz na do datek! — krzyknął Kuryłowicz i obcasem kopnął leżącego w głowę.

Uderzenie to było fatalne, bowiem Polaczek nie dał więcej znaku życia. Zdziwiony Kuryłowicz próbował z początku podnieść leżącego przeciwnika, lecz z przerażeniem stwierdził, że ten już nie żyje.

Policja, doktor który stwierdził śmierć wskutek pęknięcia czaszki — oto ponury finał libacji dwóch do niedawna przyjaciół.

Podchmielonego, mimowolnego zabójcę osadzono w więzieniu, gdzie po wytrzeźwieniu dostał wprost szału, bijąc głową o mur, że zabił kolegę.

9-letni chłopiec zabił swego rówieśnika

W gajówce lasów nieporęcznych pod Warszawą 9-letni syn gajowego Jerzy Biedul otworzył w izbie szafę i wydobł dubeltówkę. Chłopiec był w do mu sam. Wyszedł na podwórze i dla żartu wycelował do kolegi bawiącego się przed domem 7-letniego Henryka Oktabę. Wystrzelił i cały nabój wpakował rówieśnikowi w głowę. Oktaba padł trupem na miejscu.

Odroczenie sesji Ligi Narodów

GENEWA (PAT). Sekretariat Generalny Ligi Narodów ogłosił wieczorem następujący komunikat:

„Na żądanie barona Aloisi, przewodniczącego komitetu rady dla sprawy Saary, przewodniczący Rady Ligi Narodów, minister Benesz, celem ułatwienia kontynuowania prac komitetu, zaproponował członkom Rady w porozumieniu z sekretarzem generalnym odroczenie daty sesji nadzwyczajnej, która miała rozpocząć się dnia 21 listopada. Data tej sesji zostanie ogłoszona, gdy tylko to będzie możliwe.

W trosce o pogranicze zachodnie obradował Związek Obrony Kresów Zachodnich

Wczoraj rozpoczął się w Warszawie dwudniowy zjazd delegatów Związku Obrony Kresów Zachodnich.

Na zjazd przybyło 166 delegatów, reprezentujących 44 obwody Z.O.K.Z. Zjazd poprzedzony był uroczystym nabożeństwem w kościele PP. Wizytę, poczem specjalna delegacja złożyła wieńiec na Grobie Nieznanego Żołnierza.

Właściwe obrady rozpoczęły się o godz. 11 w sali Stowarzyszenia Techników przy ul. Czackiego.

Na otwarciu obecni byli przedstawiciele władz państwowych, samorządowych, oraz instytucji współpracujących z Z. O. K. Z.

Zjazd otworzył dr. Juljusz Trzebiński, prezes rady naczelnej Z. O. K. Z., który po przywitaniu przybyłych pokrótce omówił znaczenie obecnego zjazdu.

Z kolei powołano prezydium zjazdu z przewodniczącym senatorem Rolle-

W dalszym ciągu zjazdu dyrektor Związku Stanisław Kudlicki wygłosił referat p. t. „Nowe zadania i formy działania Związku”. Mówca wskazał, że praca Związku w dalszym ciągu „będzie nosiła cechę pokojowego, twórczego wysiłku, w celu podniesienia naszego gospodarczego i kulturalnego stanu posiadania w pogranicznych dzielnicach zachodnich”.

Następnie dyr. Kudlicki uzasadnił potrzebę zmiany nazwy związku na „Polski Związek Zachodni”, oraz przeniesienia siedziby zarządu głównego z Poznania do Warszawy.

Pod koniec dzisiejszych obrad przyjęto szereg rezolucji, oraz dokonano wyboru 4-ch komisji: politycznej, organizacyjnej, finansowej i sprawozdawczej.

Wieczorem prezydent m. st. Warszawy wydał herbatkę w salonach rady miejskiej dla delegatów zjazdu i zaproszonych gości.

Zniżka do kin: „Adria”, „Atlantic”, „Świt”, „Bagatela” lub „Stonko” dla Czytelników „Ostatnich Wiadomości Krakowskich”
Wafaty tylko w dniu 18 listopada 1934 r.

Imponujące tempo pracy powodzian

(Korespondencja własna)

Mielec, w listopadzie.

Jedną z najwspanialszych rzeczy, jaka dokonała się na terenach powodziowych, jest pobudzenie aktywności w samych powodziach. Stało się to dzięki dobrze pomyślanej i realnej pomocy ze strony rządu i społeczeństwa, co niesłychanie mocno wpłynęło na psychikę chłopca — powodzianina.

Po rozpaczliwych stratach w gospodarstwie, polach i mieniu, nastąpiła reakcja. Gdy z początku powodzianie zgłaszali się do władz lub komitetów powodziowych, to z gromady ludzkiej wydzierał się jeden płacz i jęk. Nieraz zdarzyło się, że chłop, który przybył, by opowiedzieć o swym nieszczęściu, nie mógł ze siebie wydobyć słowa i uderzał w szloch. Ale wkrótce nastąpiła oświecenia i rozpacz minęła. Akcja pomocy poszła rażno i wzbudziła przekonanie, że zrujnowana ludność nie będzie pozostawiona sama sobie.

Chłop, nieufny i ciężko myślący, przekonywał się, że i on sam i jego sąsiedzi i wsie okoliczne dostają przyrzeczoną żywność, paszę, budulec, że zajęto się dziećmi. To podniosło powodzianina w duchu, to pozwoliło im patrzeć z otuchą w przyszłość.

Powodzianie z całą wytrwałością i zawziętością wzięli się do naprawiania szkód i strat. Z niemniejszą zawziętością pilną ją, by nie minęło ich nic z tego rozdawnictwa, jakie odbywa się na terenie ich gmin lub okręgów. Jest to często nawet zawzięta i rywalizacja między sąsiadami, którzy wzajemnie wyliczają sobie każdy zalany skrawek roli i każdą koszulę, otrzymaną z komitetu przy rozdawnictwie odzieży.

Obserwując stosunki w powiecie mieleckim, tarnowskim, dąbrowskim, brzeskim, a więc w powiatach najbardziej zniszczonych przez długotrwały zalew, trwający przez 10 — 14 dni, musi się zauważyć, jak zbawienne są skutki intensywnego podparcia tej psychiki chłopskiej przez akcję pomocy dla powodzian. Udzielając celowej i na niektórych odcinkach bardzo wydatnej pomocy w różnych formach, pobudzono powodzian do pracy, wydobyto z chłopów niebywałe natężenie energii. Czując za sobą oparcie w akcji rządu i społeczeństwa, chłop zdecydował się do aktywnego boju o swą dolę i chce nie tylko przetrwać, ale odbić sobie i powetować, co się da, z poniesionych strat.

Jest rzeczą imponującą, wzruszającą i budzącą podziw, jak wiele zrobili powodzianie

w ciągu paru miesięcy. Ludzie pracują bez wytchnienia, w ciężkich warunkach, źle odżywiani, źle odziani. Ale gdziekolwiek przejdzie, czy przejechać, przez nadwiślańskie i naddunajskie powiaty, wszędzie obisano 80 — 95 procent pól, zniszczonych zalewem. I wszędzie słyszy się jednogłówny chór gospodarzy wiejskich, iż dostarczone na zasiewy zboża, oraz sadzeniaki kartoflane, nasiona pasz, były w dobrych, nawet bardzo dobrych gatunkach, że było ich poddostatkami i wszędzie z wdzięcznością wspomina się o tych dostawach, pochodzących od rolników lubelskich, czy poznańskich. Chłop-powodzianin czuje się już teraz spokojniejszy, że przyszły plon postawi go na nogi, że będzie mógł żyć, byle przetrwał do przyszłych zbiorów.

I to przetrwanie zapowiada mu się dziś jako tako. Prawie wszędzie na powiatach i gminach rozdano już żyto i ziemniaki do spożycia na okres miesięcy zimowych. Tu mniej, tam więcej, ale nieraz więcej, niż opiewają wyznaczone racje żywnościowe. Z tłuszczami, ze słoniną, z kaszami lub cukrem jest przeważnie krucho i chłop będzie zimował z chudego garnka — ale bądź co bądź główne zapasy ma już w swej komórcie i piwniczce. Ma też trochę opału, ma część bodaj paszy dla konia i krowy.

O odzież we wszystkich niemal gminach powodziowych idą wielkie prośby. Buty, ciepłe rzeczy dla dorosłych i dzieci, jeszcze nie nadeszły w dostatecznej ilości, lecz komitety wytykają siły, by zdobyć ich jaknaj-

więcej. Powodzianie widzą tę dobrą wolę i starania.

Zrujnowane chałupy i rozburzone domostwa przeważnie do prowadzone lub doprowadzi się do stanu używalności przed zimą. Odbudowa w niektórych wsiach poczyniła imponujące postępy, często najwięcej zrobiono tam właśnie, gdzie było najwięcej zniszczenia. Widać tam, jak wielką mocą obdarzony jest chłop, byle tylko umieć moc tę w nim pobudzić i wydobyć. A akcja pomocy dla powodzian dokonała tego cudu.

Zastosowanie metody odrabiania robocizną za dostarczone żyto i ziemniaki (w proporcji dwa dni za miesiąc dla rodziny) daje doskonałe skutki dla wykonania robót publicznych. Już zasypyano lub kończy się zasypywanie wyrw w obwałowaniach rzek i w drogach. Przy robotach ziemnych widzi się zarówno mężczyzn, jak i kobiety.

Bezrolni mogą też przytem coś zarobić, nie mając czasu zajętego porządkowaniem własnych domów i gospodarstwa. Zarobki są nieduże (1.50 — 2 zł. dziennie) i częściowo wypłacane w naturze, żytem, lecz kaźda złotówka jest dziś na wsi ceniona na wagę złota. Dawno też nie widziała wieś takiego ruchu przy porządkowaniu, naprawie dróg, mostów i wałów.

Tak więc akcja pomocy nie tylko dała materialne podstawy bytu, choćby najprymitywniejszego 100.000 ludzi w samym województwie krakowskim, lecz stworzyła siłę moralną, godną uznania i podziwu.

J. K.

Co z tą dolarówką?

Otrzymujemy od jednego z Czytelników list następujący: Niniejszem proszę o wydrukowanie mojego listu, za co złożyłbym dziękuję.

Zamówiłem dolarówkę w „Krajowym Związku Spółdzielczym” we Lwowie, aby spłacić 20 rat po 2 zł. 70 gr. miesięcznie. Spłacałem na konto PKO. Kiedy spłaciłem wszystkie raty w sumie 57 zł., to firma powyższej wymieniona zażądała dodatkowych 37 zł. tytułem kosztów manipulacyjnych i t. d. 1-szą ratę zapłaciłem dn. 1.6.32 r., ostatnią dn. 3.2.34 r. Wtedy to złożyłem skargę do prokuratora. Po jakimś czasie otrzymałem odpowiedź, że firma żąda tylko 29 zł. i to nie jest afera. Posłuchałem rady i sumę tę zapłaciłem dn. 30.7.34 r. i dotychczas dolarówki nie otrzymałem.

Chcę się zapytać Pana Prokuratora, czy to jest słusznie, skoro dolarówka kosztuje 45 zł., a ja zapłaciłem 86 zł. i czy to nie jest afera. Kilkakrotnie złożyłem podanie, otrzymałem od powiedź, że sprawa leży w Sądzie Grodzkim miejskiego oddziału karnego we Lwowie od dn. 10.7.34 r. i tam mam się zwracać w tej sprawie. Jestem bezrobotnym, zarejestrowanym w P. U. P. P. i nie mam pieniędzy na tyle korespondencji. Kilkakrotnie błagałem tę firmę i żadnej odpowiedzi nie otrzymałem.

Z poważaniem
Ch. Wajsbrota. Śliska 62 m. 3a
w Warszawie.

P. S. Sprawa Prokuratora Nr. V Dz. 559/34. Dolarówka 4% prem. pożycz. Nr. 410.656. Nr. zamówienia 2722. Wszystkie dowody mam.

Mobilizacja stowarzyszeń

do walki w ciemnotę

Mobilizacja stowarzyszeń społecznych do walki z ciemnotą postępuje zdecydowanie naprzód. Najważniejsze stowarzyszenia postanowiły wprowadzić nauczanie jednostkowe analfabetów jako obowiązującą formę pracy członków i wezwały zarządy okręgów i oddziałów do werbunków członków i rejestracji wyników. Niektóre stowarzyszenia traktują tę sprawę jako nakaz organizacyjny wydały szczegółowe instrukcje obowiązujące członków. W taki sposób wprowadza tę formę pracy: Federacja Polskich Związków Obrońców Ojczyzny, Narodowa Organizacja Kobiet, Związek Strzelecki, Związek Tow. Gimnastycznych „Sokół” w Polsce, Stowarzyszenie Młodych Ziemianek i t. d. Harcerstwo w poszczególnych chorągwiach rozważa możliwość wprowadzenia tej formy pracy kulturalnej jako sprawności harcerskiej. Ka-

tolickie Stowarzyszenia Młodzieży męskiej i żeńskiej i Małopolski Związek Młodzieży Ludowej kładą nacisk na to, aby każdy światły członek tej organizacji, pracującej na wsi, niezwłocznie wyszukał sobie analfabeta i rozpoczął z nim naukę.

Z wielką pomocą uczącym przychodzą dzienniki i czasopisma. Dzięki staraniom Polskiego Związku Dzienników i Czasopism — około 30 czasopism w Polsce drukować będzie lekcje „Nauki czytania” ułatwiające uczenie analfabetów. Niektóre pisma już dały jedną tablicę Pomoc ta ukazywać się będzie w ciągu listopada w pismach o łącznej liczbie, sięgającej pół miliona egzemplarzy jednorazowego nakładu. Jak z powyższego widać inicjatywa Polskiej Macierzy Szkolnej uzyskała niebywałe zasięgi i padła na grunt w społeczeństwie dobrze przygotowany.

Sensacyjny proces Zołotowa

odroczone został poraz trzeci

RÓWNE. Sprawa znanego kupca w Równem i właściciela jednej z największych hurtowni kolonialnych na Wołyniu Ieka Zołotowa znajduje się prawie od roku na wokandzie Sądu Okręgowego w Równem. O sprawie tej relacjonowaliśmy w swoim czasie dość obszernie.

W maju ub. r. przyjechał do Równego z Klewania niejaki Menasze Markisz, który otrzymał od swego znajomego Kercmana 900 zł. z prośbą o zakupienie za tę sumę dolarów. Ponieważ pieniądze były w bilonie i ważyły dość sporo Markisz wszedł do sklepu Zołotowa przy ul. Handlowej w Równem i poprosił go o przechowanie na przeciąg kilku godzin wspomnianej kwoty. Kiedy po pewnym czasie powrócił i zażądał zwrotu pieniędzy Zołotow miał mu oświadczyć, że żadnych pieniędzy nie otrzymał.

Natomiast według relacji Zołotowa — Markisz był odbior-

cą w jego hurtowni i w krytycznym dniu zapłacił stary rachunek w wysokości 820 zł., poczem zrobił zamówienie na nowy towar. Zołotow jednak nie chciał zamówienia wykonać, ponieważ otrzymał niekorzystne informacje o wypłacalności Markisza. Z zemsty Markisz złożył zameldowanie.

Zarówno Zołotow jak i Markisz stanęli przed Sądem Grodzkim w Równem, oskarżeni o przywłaszczenie pieniędzy na szkodę Kercmana. Pierwszy zo stał wówczas uniewinniony, drugi zaś skazany na 6 miesięcy więzienia. Od wyroku tego apelował poszkodowany, który stoi na stanowisku, że przywłaszczenia dopuścił się tylko Iek Zołotow. Sprawa, którą b. interesują się sfery kupieckie na Wołyniu została obecnie po raz trzeci odroczone w celu do datkowego zbadania świadków

W CZTERY OCZY

Inymine rozmowy Iksa z Czytelnikami

Półworna propozycja ukochanego

p. Irena R. z Grójeckiej pisze nam:

„Gdy wracałam do domu ulicą Twardą, szedł za mną jeden Pan i spojrzął mi się w oczy. Wtem zaczął ze mną rozmawiać i zapytał, czy może mnie towarzyszyć. Ponieważ mnie się też podobał, odpowiedziałam, że może. Odprowadził mnie pod samą bramę. Zegnając się, dał mi swoją podobiznę. Opowiedział, czym się zajmuje, gdzie pracuje i gdzie zamieszkuje, poczem umówiliśmy się na następny dzień. Nazajutrz przy szedł na umówione miejsce i poszliśmy do kina.

W kinie powiedział mi, że ja mu się podobałam, oraz że chce ze mną się widywać i przychodzić do mego mieszkania. Bardzo go polubiłam. Spotykaliśmy się z sobą kilka tygodni. Raz, gdy poszłam z nim na przechadzkę, prosił mnie, żebym mu powiedziała, czy już kogoś kochałam i żebym mu wogóle wszystko wyznała, to mnie jeszcze więcej będzie lubił i miał do mnie większe zaufanie. Jako szczerza przyjaciółka, postanowiłam mu wszystko opowiedzieć. Powiedziałam więc, że znam się z chłopcem, którego bardzo kochałam, i on mnie również, ale musiałam z nim zerwać, bo wiedziałam, że z tego kochania

WSZYSCY DO WALKI
Z ANALFABETYZMEM!
WSZYSCY DO SZEREGÓW
PIONIERÓW OŚWIATY!

Wskazówki w sprawie „Miesiaca walki z analfabetyzmem” w Polskiej Macierzy Szkolnej Warszawa, ul. Krak. Przedm. 7.

nie będzie. Poprosił mnie, abym teraz już się nie zadawała z innymi. Dałam mu na to swoje słowo honoru i on mnie również. Ale nie zawsze jest tak, jak człowiek chce. On miał kolegę, którego znałam jeszcze dawniej. Pewnego dnia przyszedł do mnie ten kolega i prosił mnie, żebym się z nim spotkała. Poprosiłam go, żeby o tem nic nie mówił. Przyrzekł, że nie powie. Mojemu ukochanemu powiedziałam, że mam się spotkać z jego kolegą, ale nie pójść. Umówiłam się z nim też. Gdyśmy się spotkali, weszliśmy do Ogrodu Saskiego, i usiedliśmy koło wody. Nie minęło dziesięć minut, gdy widzę, że idzie jego kolega, z którym się miałam spotkać i z jeszcze jednym, którego wcale nie znałam. Podeszli do nas i powiedzieli, że jest obława i żebyśmy wyszli z Ogrodu.

Wyszliśmy wszyscy razem. Doszliśmy do ul. Nowolipki róg Smoczej i tam powiedzieli mi, że mają znajomego, który ma zakład frzyserski na Smoczej. Postanowiliśmy tam trochę odpocząć po spacerze. Była godzina dziesiąta. Gdy tam weszłam, mój kochany chciał, żebym mu się oddała i jego kolegom. Chciałam wyjść. Nie puścili mnie i powiedzieli, żebym się została na noc. Odpowiedziałam, że zrobię wielką awanturę. Dopiero wtedy mnie puścili i z tego wszystkiego musiałam iść sama do domu o godzinie wpół do drugiej. Gdy przyszedłam do domu, była trzecia. Przez to wszystko nie mogłam spać. Nazajutrz czyniłam mu wyrzuty,

na które odpowiedział, że nicby nie było, gdybym mu się oddała, a potem powiedział, że od tej chwili ze sobą nie mamy nic i się pożegnał ze mną. Ach, co ja wówczas wycierpiałam! Z jakim bólem w sercu poszłam do domu i jak strasznie zaczęłam rozpaczać!

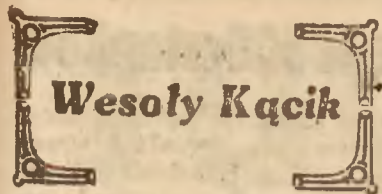
Radź mi, Kochany Panie Redaktorze, co mam robić, bo ja tego chłopca bardzo kocham, i chciałabym nadal z nim się widywać. Mam jego zdjęcie i nie wiem, com ma robić: czy odesłać mu je, czy też mu posłać moje zdjęcie z listem, że chcę się z nim zobaczyć, czy wreszcie posłać mu moje zdjęcie z listem, że wyrzekam się go, ale jednak nie chciałabym zupełnie

Najlepsze będzie drugie wyjście. Niech Pani rzeczywiście postara się raz jeszcze zobaczyć z ukochanym, wyjaśnić wszelkie nieporozumienia, wytłumaczyć mu niestosowność jego ówczesnego postępowania i zapyta go, czemuż się z Panią nie żeni, skoro Pani budzi w jego sercu tak żywe uczucie. Trzeba się przekonać, jakie zamiary wobec Pani ma ów młodzieniec i od tego uzależnić swoje postępowanie.

Stranujesz zdrowie, czas i pieniądze, podróżując, wysyłając listy i towary samolotami!

Wesoły Kącik

O KOBIECIE.

Przez dwie godziny panowie Pipman i Kac mówili o ciężkich czasach i o kryzysie.

Wreszcie panu Kacowi się znudziło.

— Panie Pipman! — westchnął. — Przestań pan już mówić o kryzysie. Mnie rozboleła głowa. Mówmy o czemś wesołym.

— O czem?

— Mało co jest wesołe? Kobieta, wino, śpiew.

— Wina nie używam. Mnie nie wolno pić. Śpiew? Sie nie znam. Ale o kobiecie możemy pogadać.

— No to mów pan coś.

— Co?

— Powiedz pan na przykład, co to jest kobieta?

— Kobieta?... To zależy. Polci mówią, że kobieta to jest pięć piękna.

— Idjoty! Skąd oni to wzięli, że kobieta to jest pięć piękna, a my jesteśmy pięć brzydka? Powiedz pan sam! Czy ja nie jestem piękniejszy od tej Kopelmanowej, co ma cztery podbródki? To dlaczego ona się nazywa „pięć piękna”, a ja „pięć brzydka”?

— Dzieciak! Co się pan obrażasz od poetów? Kto czyta wiersze? Kobiety. To poeci muszą być dla nich grzeczni.

— Ale swoją drogą mnie to denerwuje! Weź pan jakiś wiersz o kobiecie, to pan zobaczysz, że ona jest lilja i anioł też! Żeby się tak podlizywać?

— Panie Kac! Nie zazdroszczaj pan kobietom. Kto mówi „anioł”? Kto mówi: „lilja”? Kilku zwarjowanych poetów! Ale posłuchaj pan, co mówi lud? Cholera, megera, jędza, małpa... Już nie bój się pan! One już mają za swoje! Nie ma im czego zazdrościć tej nazwy „pięć piękna”.

— Ale musisz pan przyznać, że kobieta to jest dziwna rzecz. Powiedz pan dlaczego ona ma w sobie coś, że pan na nie lecis? Dlaczego jak pan przylecisz i posiedzisz przy niej parę miesięcy, to panu się chce już uciekać? Dlaczego przed ślubem panu się zdaje, że kobieta jest miód, a po ślubie się okazuje, że ten miód to zwyczajna zółć?

— A propos zółć! Jak się czuje małżonka?

— Pan jej nie zna?

— Nie. Ale słyszałem, że ma zachwycające oczy.

— Owszem. U niej jedno oko patrzy z zachwytem na drugie. A co słychać u pańskiej?

— Co słychać? Same przekleństwa. Ona od rana do nocy się ze mną użera. Wiesz pan ja żałuję, że ja nie jestem Turak.

— Dlaczego?

— Tobym sobie wziął kilka żon. Wieleżność to jest dobra rzecz

Nasza wielka ankieta z nagrodami

Moja pierwsza miłość

W kłamstwach zagubiona miłość (Godło: Wer. Radok.)

(Dokończenie)

Trwało to rok, gdy pękła bomba. Pani chlebobawczyni wyrzuciła Basienkę na bruk, z rzucając jej niedbalstwo w pracy i t. d. O prawdziwych powodach utraty pracy przez Basie wiedziałem ja sam tylko. Pani X, wdowie po adwokacie, sprzykły się dziewiczy żywot.

Zwróciła więc swą uwagę na mnie, a widząc, że jestem zajęty kimś innym, usunęła nie wygodny jej obiekt.

Oburzony tem niecnym postępowaniem porzuciłem posadę i zamieszkałem razem z Basią.

I znów ciągnęła się nasza idylla.

Wraz z zanikaniem gotówki,

nikła również miłość Basi. Wychodziła, długo jej nie było, wyrażnie zaniedbywała pracę w domu.

Pewnego razu poszedłem do mego serdecznego przyjaciela Staska z prośbą o wsparcie. Otworzył mi drzwi, a to, co zobaczyłem, odebrało mi na chwilę przytomność: Basia, ta moja Basia, wyśniona, w tyłu

snach, spoczywała w ramionach kolegi i tuliła do jego wpadniętej piersi swą prześlizną główkę.

Dziś, pomimo, że jestem już starszym, pamiętam te czarne oczy i tę falę jasnych włosów, które okalały jej słodką twarzyczkę i którą ona kładła na moim ramieniu, szepcząc słowa kochania.

Przepiękna a jakże grzeszna!.. (Godło: A. W. z Siedlec)

W 1918 roku, gdy powróciłem z wojny europejskiej, zastałem w swojej wiosce kilka rodzin emigrantów, którzy powrócili z Ameryki w mojej nieobecności.

PIEKNA BRONIA.

Po dwudniowym pobycie w domu rodzinnym poszedłem do kościoła (gdź była to niedziela) i wtedy ujrzałem prześlizną dziewczynę. Była jasną blondynką, o dużych czarnych oczach, włosy rozpuszczone na ramiona, usta pięknie wykrojone o cienkich wargach, figura grabna i wiotka, wprost zjawisko nie z tego świata.

Znałem mniej więcej wszystkie panny z tej parafii, lecz właśnie nie znałem tej, do której moje serce zaczęło szybciej się odzywać. Uczułem w tej chwili, że ziemia, na której stoję, unosi się ze mną do góry! Postanowiłem się dowiedzieć, co to za jedna. Kolega, z którym stałem, objaśnił mnie:

— To jest jedna z emigrantek, która kilka miesięcy temu powróciła z Ameryki wraz z rodzicami i mieszka obok kościoła. Ma zaledwie 15 lat, na imię jest jej Bronia.

BYŁEM SZCZĘŚLIWY.

Tego jeszcze dnia pchany siłą jakąś, dla mnie nieznaną, poszedłem do niej do domu i poznałem się z całą rodziną. Po dwóch tygodniach byłem z Bronią zaręczony. Z powodu jej młodości miałem czekać jeden rok na to, ażeby ją poślubić, gdyż tak jej rodzice chcieli. Więc od tej pory byłem szczęśliwy, bo muszę przyznać, że w czasie wojny zwiedziłem nie tylko Polskę, lecz Francję, Niemcy, część Włoch i Rosji, jednak tak uposażonej przez naturę panny nie spotykałem. Ja, byłem mężczyzną rosnącym, zbudowanym dobrze, tak, że wszelkiego rodzaju kobiety ugańiały się za mną jeszcze przed wojskiem, a po przyjeździe z wojska nie mogłem sobie z nimi poradzić, to też moja ukochana Bronia również do mnie przyłączyła, a ja do niej tem bardziej, gdyż w swoim życiu jeszcze nie kochałem. Moją Bronię pokochałem prawdziwą miłością, bo gdy jej nie widziałem kilka godzin to nie mogłem sobie miejsca znaleźć i zawsze w tę stronę oglądałem się, gdzie ona mieszkała, aby tem skrócić chwilę rozłąki.

W OBJĘCIACH KUZYNIA.

Lecz to moje szczęście jak prędko przyszło, tak jeszcze prędkiej przyszło.

— Idź pan!

— Nie „idź pan”, tylko wiem co mówię. Jak pan masz kilka żon, to one się żrą między sobą i pan masz spokój.

— Wiesz pan co, panie Pipman?

— Co?

— Mówmy już lepiej zwrotom o kryzysie. To jest wesejszy temat niż kobieta.

Napoleon Sądok.

Pewnego razu wyjechałem do Krakowa na kilka dni. Powiedziałem jej, że nie będę mógł się widzieć z nią przez tydzień czasu, gdyż zostałem wezwany służbowo, jako Legionista. Moja Bronia płakała, że tak długo nie będzie mnie widzieć. Jeszcze dziś pamiętam te słodkie i gorące pocałunki, któremi mnie żegnała. Lecz zamiast bawić tydzień, to ja za dwa dni powróciłem, spieszyłem się do mojej ukochanej Broni i do tych gorących pocałunków, które jeszcze dziś czuję na swych ustach.

Spotkało mnie rozczarowanie. Otóż przyjeżdżam na stację kolejową Ropczyce o godzinie 11-tej w nocy i pędzę przez pola 14 klm., aby prędkiej zobaczyć moją ukochaną i powiedzieć jej, jak bardzo tęsknię za nią. Wchodzę do jej pokoju, gdyż dała mi klucz, który mnie upoważniał do wejścia do jej pokoju oddzielnie bez zwrócenia czyjejkolwiek uwagi. Zaświeciłem latarką elektryczną i co zobaczyłem... Moja Bronia leżała w objęciach swojego kuzyna, rozebrana do...

MOJA CHOROBA I JEJ DZIECKO.

Jak piorunem rażony padłem na podłogę i nieprzytomnego do domu mnie odwieziono. Jak się znalazłem w domu i kto

mnie odwiózł, dowiedziałem się po 2-ach miesiącach, gdyż przez ten czas walczyłem pomiędzy życiem a śmiercią, gdyż po tem, co zobaczyłem, dostałem zapalenia mózgu.

SZUKAŁEM JEJ W ARGENTYNYE.

Gdy powróciłem do zdrowia, mojej ukochanej Broni już nie było, został po niej tylko synek, jak również nie było jej kuzyna, prawdopodobnie uciekli jeszcze tego samego dnia do Argentyny.

2 lutego 1920 r. poszedłem na wojnę z Bolszewikami. Szuukałem tam nie tylko zapomnienia, lecz i śmierci. I to się nie udało! Owszem, zostałem ranny pod Głębokiem, lecz wszystko jedno — na moją męczeńską wyszedłem mniej więcej cało. Lecz co z tego? Po to tylko, ażeby dalej jej wizja mnie przesładowała!

Pojechałem do Argentyny z myślą, że ja odnajdę. Niestety, jeden rok tułaczkę po świecie, nigdzie mojej Broni nie spotkałem.

PRZEBACZAM I TĘSKNIĘ.

Darowałem jej wszystko, co tylko o niej wiedziałem, lecz, niestety, nie ujrzałem jej więcej. Powróciłem do Polski, rzuciłem się w wir zabaw, ażeby prędkiej zapomnieć i to nie pomogło. Zacząłem pić, wszystko, co posiadałem straciłem

przez moją Bronię. Pomimo wszystko kocham ją, jej jasnych włosów i ukochanej buzi nie zapomnę nigdy. Żyję jak odludek, pomimo, iż jestem na posadzie i powodzi mi się dobrze. Lecz cóż mi z tego? Pokochać już nigdy nie jestem w stanie, bo choć nieraz w przeciągu 16 lat spotykałem kobiety, które starały się mi przypodobać, to zaraz staje mi przed oczami wizja mojej ukochanej Broni i znów kilka miesięcy mnie przesładowuje. Gdyby powróciła lub dała znać o sobie, to na skrzydłach pofrunąłbym do niej, pomimo tego, że tak okrutnie mnie skrzywdziła, depcząc moją miłość tak czystą i nieskalaną. Bo moją Bronią jestem od początku zaslepiony, nie widząc nawet tego, że, gdy ją poznałem, to już nosiła w łonie swój grzech, jednak wszystkobyłbym zmazał i przebaczył całą jej przeszłość grzesznego życia, a jeszcze wtenczas byłbym z nią najszczęśliwszym z ludzi.

Może już nie żyje? A może gdzieś, gdzieś ukrywa się w Polsce? Może przeczyta mój ból, moją rozpacz, moją tęsknotę za nią i da znać o sobie! Zgóry przyrzekam darować jej wszystko, gdyż moje serce jest przepełnione miłością dla mojej ukochanej Broni i nie zapomnę o niej, aż śmierć mi oczy zamknie. A. W. z Siedlec.

Popularny premier Francji

Gaston Doumergue u siebie w domu

Były premier, Doumergue, „Gastounet”, jak go przezywały zdrobniale pisma humorystyczne i publiczność bulwarowa, cieszy się we Francji dużą popularnością. Jego wieczny uśmiech zjednał mu już ów przydomek „Gastonka” za czasów, gdy był prezydentem.

Po obecnej burzliwej przeprawie z frakcją radykalną, po wycofaniu się z życia politycznego, wraca Doumergue z powrotem do swego ulubionego majątku w Gaskonii, do słonecznego Tournefeuille, gdzie spędził większość czasu zasłużonego dobrze spokoju po wygaśnięciu mandatu prezydenta republiki.

Tournefeuille, piękna wioska gaskońska, znajduje się w odległości 54 kilometrów od Tuluzy. Posiadłość rodziny Doumergue leży na niewielkiem wzgórzu, górując nad samem Tournefeuille.

W starym, pięknym parku wznosi się dwór z XVIII wieku. Przybudówki nowoczesne, utrzymane jednak w stylu głównego gmachu, tworzą skrzydła boczne.

Ośrodek wnętrza tworzy wielki hall, w którym znajdują się cenne i piękne zbiory rzeźb, porcelany, rozmaitych okazów z kolonii francuskich, z Indochin, Marokko, Algieru, skąd

je przywiózł Doumergue za czasów, gdy był tam przedstawicielem republiki.

W narożniku znajduje się gabinet b. premiera, wielki, zalany światłem pokój, którego główną ozdobą jest biblioteka, składająca się z około 10.000 to mów. Doumergue spędza dużo czasu w gabinecie, czyta, pracuje. Biurko stoi przy wielkiem, weneckim oknie, przez które widać park i ciągnące się w dal łagodne wzgórza.

Tyleż prawie czasu i uwagi co swoim książkom poświęca b. premier kwiatom i oranżerji, któremi opiekuje się pani Doumergue. Pani domu w Tournefeuille nosiła tytuł prezydentowej tylko 24 godziny, gdyż b.

prezydent ożenił się w przeddzień wygaśnięcia swego mandatu — pierwszego dostojnika republiki.

Doumergue jest przywiązany ogromnie do swego Tournefeuille, spędza tam większą część roku, czasem wyjeżdża do Tuluzy, rzadko — do Paryża, gdzie posiada własny dom w pobliżu Łuku Tryumfalnego. Wielki domator, pozostaje jednak b. premier w ścisłych stosunkach z bliskimi sobie politykami i odbiera codziennie ogromną korespondencję.

Mieszkańcy Tournefeuille lubią go i cenią bardzo. „Oto już wrócił nasz „dziedzic” — mówią — gdy wieczorem zabłyśnie światło w oknach gabinetu.

PROGRAM RADJOWY

PONIEDZIAŁEK, 19 LISTOPADA

6.45 Pieśń poranna; 6.48 Muzyka; 6.52 Gimnastyka; 7.07 Dalej ciąg muzyki; 12.10 Koncert; 15.35 Przegląd giełdowy; 15.45 Koncert; 16.45 Lekcja języka niemieckiego; 17.00 Koncert chóru „Echo”; 17.35 Fantazje operowe; 17.50 „Połów pereł”; 18.10 „Życie kulturalne i artystyczne stolicy”; 18.15 Recital fortepianowy; 18.45 „Co widziałem na Huculszczyźnie”; 19.00 Audycja żołnierska; 19.25 Chwilka społeczna; 19.30 „Ułina” — (Wspomnienie szeregowca w 20-lecie czynu legionowego); 19.50 Wiadomości sportowe; 20.00 Muzyka lekka; 20.55 „Jak pracujemy w Polsce”; 21.00

II-gi koncert historyczny; 21.45 Katarstrofa łódzka; 22.00 Koncert reklamowy; 22.35 Muzyka; 23.05 Dalej ciąg muzyki tanecznej.

„POŁÓW PEREŁ”

Dziś o godz. 17.50 znakomity uczyony polski prof. Michał Siedlecki opowie radjosłuchaczom o połowie pereł, który jest ciężką, groźną w każdej chwili niebezpieczeństwem śmierci — pracą. Poza tem prelegent poda krótki opis tworzenia się perły, rozmieszczenia muszeł perłowych oraz hodowania pereł, do których należą perły japońskie, sposób ich wytwarzania, oraz rozpoznawania perł naturalnych i sztucznych.

Co słyhać w Żyrardowie?

Wielmożny Panie

Redaktorze.

Niżej podpisany najuprzejmiej ośmiela się zwrócić z prośbą do Wielmożnego Pana Redaktora o łaskawe zamieszczenie poniższego listu w Jego poczytnym piśmie jako list z Żyrardowa do Redakcji.

**P. PACAK JEST
NIEPOTRZEBNY.**

Do Żyrardowa doszła wiadomość, że powraca do Zakładów Żyrardowskich były Dyrektor Administracyjny p. W. Pacak, który ze swego urzędowania w Żyrardowie pozostawił przykre wspomnienia po sobie w sferach robotniczych, dając się do brzo poznać ze swego blagierstwa i zamiłowania do plotkarstwa z niektórymi delegatami robotniczymi, którzy swoimi wpływami tak kierowali p. Pacakiem, że tenże doprowadził do tego, iż niektórzy robotnicy z dorosłymi dziećmi otrzymywali pracę, a inni robotnicy z całymi rodzinami głód i nędzę cierpieli w oczekiwaniu na pracę.

P. Pacak, posłuszny i ufny oszczerstwom i plotkom robotnika na robotnika, wprowadził ferment i rozjątrzenie wśród warstwy robotniczej. Dla p. Pacaka i jego przyjaciół było za mało zwleknięcia i obiecywania dania pracy przez całe miesiące i lata; za mało mu było, chociaż robotnika przez ten czas do kantoru, by usłyszeć, że praca jeszcze niema; dla dobicia tych oczekujących na pracę robotników p. Pacak drogą sądową wyrzucił bezrobotnych robotników z lokali fabrycznych, a uzasadniał to tem, że dany robotnik — pozwany nie pracuje w fabryce, a więc musi opuścić lokal fabryczny. P. Pacak pozornie był bardzo liberalnym, każdemu swą pulchną rączkę podawał i każdemu robotnikowi wiele obiecywał, ale na tem się wszystko kończyło. To też wielką sensacją i zdziwieniem Żyrardowian było, że p. Pacaka jego własne pupile, rozbrykani w roku 1921-ym i wywdzięczając się swemu dyrektorowi, zapragnęli go utopić, pędząc go do rzeki Pisi. Życzyliby należało, aby p. Pacakowi odechciało się pchania do tego nie wdzięcznego Żyrardowa i nie prowokowania robotników swoją osobą, gdyż dał się im do brzo we znaki.

Nie po to obrabowani i okradzeni Polacy robotnicy drobni akcjonariusze walczyli w oczyszczeniu bagna w Zakładach Żyrardowskich z przybyszów, przeprowadzonych z zagranicy przez Bousacca, ażeby na ich miejsce powracały niegodne pro wrotu i głośno znani polskie „Bousacki”, którzy pozostawili po sobie gorycz i przykrą pamiątkę w Żyrardowie.

Dotychczasowe oczyszczanie bagna w poszczególnych działach Zakładów pozostaje prawie że na martwym punkcie, gdyż należałoby wymiatać i biec każdą z poszczególnych działów żelazną miotłą, zabezpieczając tego śmiecia - czyszcicie la siatką nietykalności osobistej.

OSZCZĘDNOŚCI

Polski drobny robotniczy akcjonariusz spodziewał się, że pierwszym krokiem Panów Sekwestratorów będzie zastosowanie jak najdalej idącej oszczędności, przede wszystkim o sów sprowadzonych przez Bousacca z zagranicy, co sięga sumy prawie jednego miliona złotych rocznie. Na samym jednak początku spotkało rozczarowanie, zamiast powyższej przewi-

dywanej oszczędności, prasa za mieściła wiadomość, że wszyscy polscy urzędnicy otrzymali piśmieńne wypowiedzenie pracy.

Z powodu tego wypowiedzenia pp. urzędnicy zagraniczni podnieśli jeszcze wyżej głowy, będąc pewni siebie i nabierając większego tupetu wobec urzędników polskich. Z tego powodu nastąpiła konsternacja wśród Polaków - urzędników, bali się, nie wiedząc, co to ma znaczyć ta wyczekiwana przez nich prawda stosunków i bytu.

LOKAL DYREKCJI.

Następnie, drobni robotniczy akcjonariusze spodziewali się, że ze względu na olbrzymie i zbyteczne wydatki, ponoszone przez Zakłady Żyrardowskie, z chwilą wkroczenia czynnego Zarządu Zakładów w osobach Panów Sekwestratorów, Urząd Dyrekcji Żyrardowa przeniesiony zostanie na swe dawne i specjalne przeznaczenie zpowrotem do własnego gmachu, popularnie „Kantorem Fabrycznym” zwanym, w którym urzędowali i szczylicili się z tego luksusowego gmachu swojego Hille i Dittich, a w którym przez następne dziesiątki lat wszystkie Dyrekcje urzędowały aż do nastania i objęcia stanowiska Gene-

ralnego Dyrektora przez Badin-Kohlera. Ten ostatni nie mógł patrzeć na oblicze robotnika z rzekomego strachu przed nim, a z tego powodu, nie żałując nie swoich pieniędzy, które poszły w setki tysięcy złotych, przeniósł cały personel urzędniczy do Warszawy, wyrzucając te pieniądze na marne, bo innowacja ta również nie pomogła. Obecnie jednak, w takich ciężkich kryzysowych czasach, jak najdalej posunięta oszczędność winna mieć pierwsze miejsce tembardziej, że Zakładom Żyrardowskim brak kapitału do prowadzenia przedsiębiorstwa. Rozgoryczenie drobnych akcjonariuszy i robotników znikłoby i ci ostatni przepełniliby się ożywieniem i nadzieją na bliższy powrót lepszego jutra, intensywniejszego życia i ożywienia całego miasta, zwanego dzisiaj „grobem umarłych”, gdyby Główna Dyrekcja w całości przeniosłaby się na stałe z Warszawy do Żyrardowa.

Raczy Wielmożny Pan Redaktor z Zespołem Redakcyjnym przyjąć od drobnego akcjonariusza Żyrardowa wyrazy najgłębszej czci i poważania

Ludwik Zaborowski

Żyrardów,
16 listopada 1934 r.

Coby było gdybyśmy żyli 200 lat?

Znany biolog rosyjski, profesor Łazarew, jest zdania, iż człowiek powinien właściwie żyć do 200 lat. Opinia Łazarewa zbiega się z licznymi próbami i metodami odmładzania, które zainicjował Steinhilber i Woronow. Są ludzie, którzy pragnęliby żyć jaknajdłużej, przeciągnąć okres dojrzałości i odsunąć jaknajdalej okres starzenia się.

Gdyby w ten lub w inny sposób, życzenia jednych a doświadczenia drugich się ziszczyły, mielibyśmy ciekawe, paradoksalne nawet zjawiska w życiu jednostek. Cofnawszy się np. wstecz i przyznawszy prawo do 200 lat życia Schillerowi, ujrzelibyśmy autora „Zbójców” słuchającego... radjo, Goethe — dajmy na to — miałby przed sobą zadanie trudniejsze nego, niż za czasów młodości i pogodzenia się z trzecią Rzeszą, zamiast z ojcowskim rządem księcia wejmarskiego, Heine siedziałby w Paryżu jako senior migrantów politycznych, Wagner musiałby się pogodzić z nowymi prądami w muzyce i z audycjami przez radjo. Ludzie, którzy oswajali się z trudem z pociągami, jako nowością komunikacyjną, musieliby w latach „dojrzałych” przyzwyczajać się do widoku pędzących z

szybkością 120 km. aut, z dziwowskimi szybujących w powietrzu aeroplanów. Ludzie urodzeni w r. 1800 np. mieliby przed sobą piękne perspektywy zrobienia kariery w r. 1980 dajmy na to. Czy ci wszyscy szczęśliwcy, którym daneby było dożyć do dwustu lat, nie zmęcziliby się nadmiarem przeżytych przemian i wrażeń? Nie mówiąc już o tem, że na ziemi zrobiłby się zbyt wielki ścisk i tłok.

WIADOMOŚCI SPORTOWE

W dniu wczorajszym został rozegrany w Warszawie mecz bokserski Makkabi — B. T. K. (Węgry) zakończony zwycięstwem gości 7:5. Poza konkursem walczyli w drużynie Makkabi dwaj „poloniści”: Fabisiak i Jan czak, zdobywając 3 pkt. W sumie B. T. K. osiągnął remis 8:8.

Legja — Warszawianka 4:0. Wysoka porażka Warszawianki.

Garbarnia — Podgórze 3:1. Dzięki tej porażce Podgórze spadło z Ligi.

Cracovia — Polonia 5:0.

LKS — Pogoń 2:1.

KARY NA PIŁKARZY LIGOWYCH

Wydział Gier i Dyscypliny Ligi postanowił ukarać gracza Garbarni, Smoczka, 6-miesięczną dyskwalifikacją za grę w klubie Szczakowianka w dniu 21 ub. mies. w Krakowie. Bramkarz Podgórze, Koczwar, ukarany został roczną dyskwalifikacją za czynne znieważenie gracza Warty, Fontowicza, po meczu Warta — Podgórze 29 czerwca r. b. Wydział gier prowadził w tej sprawie uciążliwe dochodzenie, które dopiero teraz zostało zakończone.

KONFLIKT W POLSKIM ZWIĄZKU ŁYŻWIARSKIM

Dowiadujemy się, że obecny prezes Polskiego Związku Łyżwiarskiego, pułk. Frydrych jednocześnie komendant główny Związku Strzeleckiego, postanowił na skutek scysji z jednym z członków zarządu ustąpić ze stanowiska prezesa Pol. Zw. Łyżwiarskiego i zwrócić się do zarządu Związku Pol. Zw. Sportowych z prośbą o wyznaczenie komisarzy.

Przed dwoma miesiącami, a mianowicie z dniem 18 września r. b. zrezygnował z mandatu w zarządzie p. Roman Goebel (nie należy mylić z go z pułk. Leopoldem Geblem — prezesem Warszawianki) podobno na skutek pewnych komplikacji finansowych.

W każdym razie nadmienić należy, że ze względu na początek sezonu rezygnacje powyższe mogą się dość poważnie odbić na planach związku na okres zimowy, choć należy mieć nadzieję, że sprawa ustąpienia prezesa zostanie jeszcze pomyślnie załatwiona.

Ubezpieczalnie stracą 30000 członków

Ubezpieczalnie społeczne w całej Polsce czynią przygotowania do zrealizowania ostatnich reformy ubezpieczeń społecznych, która pociągnie za sobą częściowe ograniczenie liczby osób, podlegających ubezpieczeniu na wypadek choroby.

Ze względu na to, że z list ubezpieczonych skreślone mają być wszystkie osoby, których zarobek miesięczny przekracza kwotę 20 zł., pracownicy, dla których zatrudnienie nie jest głównym źródłem utrzymania, rodziny rzemieślników zatrudnione w warsztatach, oraz nie-

które kategorie pracowników rolnych, ubezpieczalnie stracą około 30.000 członków. W samej tylko stolicy z powodu reformy liczb ubezpieczonych zmaleje o blisko 6000 członków, a wpływy z tytułu składek zmniejszą się prawie o pół miliona złotych rocznie.

Zmiany te zostaną uwzględnione przy układaniu nowych budżetów ubezpieczalni na rok 1935 — 36, zaś skreślenie wyłączonych kategorii pracowników nastąpi od dnia 1 kwietnia 1935 roku.

Sensacyjny wynalazek Marconiego

Nieustający nigdy w pracy Edison europejski, markiz Marconi obiecuje na przyszły rok wykończenie trzech wynalazków, które odgrywają dużą rolę w życiu społecznym. Pierwszym z nich, zaawansowanym, jest połączenie telefonu z telewizorem. Z chwilą gdy połączenie między obu numerami jest dokonane, na matowej szybce ukazuje się twarz osoby, stojącej przy aparacie. Wynalazek ten udoskonala Marconi w tym celu, aby koszty aparatury zmniejszyć wydatnie, tak mocno, iżby telewizor telefoniczny stał się dostępny dla wszystkich.

Drugi wynalazek polega na nowym systemie przenoszenia obrazów i zdjęć filmowych na dystans. Istnieje już jeden taki aparat w Londynie, ale jest to system b. skomplikowany i kosztowny. Marconi twierdzi, iż jego system telewizji filmowej będzie łatwy i tańszy, tak, iż w przyszłości widz siedzący w kinie w Paryżu będzie mógł np. oglądać na ekranie to, co się w danej chwili dzieje w Tokio, Chicago czy Władystoku. Poza tem obrazy wyświetlane, dajmy na to, w kinie londyńskim, będą mogły być przenieszone i wyświetlane jednocześnie na ekranie kina pary-

skiego czy warszawskiego.

Trzeci zaś wynalazek dotyczy dziedziny medycyny i może mieć doniosłe znaczenie dla całego szeregu chorób. Marconiemu udało się przy użyciu ultrakrótkich fal przenosić na dystans zdjęcia rentgenowskie. Tak więc np. chory na płucę, znajdujący się w sanatorium londyńskim, nie będzie musiał udawać się np. do Wiednia, do specjalisty, gdyż zdjęcie rentgenowskie chorego płuca zostanie przekazane i wyświetlone w ciągu kilku minut na ekranie kliniki wiedeńskiej. Tyle obiecuje Marconi na rok 1935.

PÓL MILJONA FRANKÓW NA PIERWSZE PRZYGOTOWANIA OLIMPIJSKIE WE FRANCJI

Parlament francuski przyznał poszczególnym związkom sportowym pół miliona franków na przygotowania przedolimpijskie w roku 1934 i podczas zimy 1934/35. Podział tej sumy wygląda następująco: lekka atletyka 150 tys. fr., federacja kobieca 10 tys., wioślarstwo 30 tys., boks 20 tys., kolarstwo 20 tys., szermierka 15 tys., gimnastyka 16 tys., hokej ziemny 17 tys., hokej 10 tys., zapasy 20 tys., pływanie 30 tys., pięciobój 2 tys., podnoszenie ciężarów 20 tys., łyżwiarstwo i hokej 18 tys., narciarstwo 15 tys., strzelanie 10 tys., żeglarstwo 40 tys., konkursy sztuki 25 tys. W roku 1935 subwencja ma być podwyższona do miliona franków, a w roku 1936 przyznane będą z pewnością dalsze fundusze.

O MISTRZOSTWO PIŁKARSKIE AUSTRII

WIEDEN. Ostatnio rozegrane spotkania piłkarskie o mistrzostwo Austrii przyniosły następujące wyniki: Admira—Wacker 8:1 (5:0), Austria—Hakoah 2:1.

Z CAŁEGO ŚWIATA HOKEI

PRAGA. W Pradze odbył się pierwszy międzynarodowy mecz hokeja lodowego w bież. sezonie. W meczu tym LTC. Praga pokonał Wiedeński E. V. 3:1.

NOWINKI BOKSERSKIE

LECHJA (LWOW) ma wyjechać na tournée po Rumunji w grudniu r. b.

MECZ BRNO — ŁÓDZ, odbędzie się 30 grudnia w Łodzi. Następnie drużyna czechosłowacka walczyć będzie w Nowy Rok w Warszawie, a potem w Inowrocławiu. W Warszawie przeciwnikiem Brna będzie zespół Skody.

STEFAN GŁON walczyć będzie w najbliższym czasie w Katowicach z Niemcem Kaletą.

P. NAŁĘCZ prowadzi obecnie sprawę uzdrowienia stosunków w wydziale spraw sędziowskich Warszawskiego Ork. Zw. Bokserskiego.

PRZED MECZEM

WARSZAWA — WRÓCŁAW

Kapitan związkowy Warsz. Okr. Zw. Piłki Nożnej postanowił zestawić reprezentację na mecz z Wrocławem 2 grudnia w Wrocławiu do piątku w przyszłym tygodniu. W każdym razie na obronę grać będą Martyna i Bułanow, na pomocy Szal ler, Szczepaniak, Odrowąż, a w ataku na środku Nawrot, a na lewej stronie Wypijewski i Łysakowski. Pozostały zatem do obsadzenia pozycje bramkarza (może Domański) i prawej strony ataku, przyczem tutaj istnieje projekt wystawienia dwójki Warszawianki Korngold — Kotz. Drużyna reprezentacji Warszawy rozegra treningowe zawody przeciwko Gwieździe w dniu 25 bm. o godz. 12 na boisku Legii.

SPRAWA PROTESTÓW CZECHÓW ZAŁATWIONA BĘDZIE PER REFERENDUM

Komisja puharowa rozgrywek bokserskich o puhar środkowo-europejski postanowiła przedstawić związkowi bokserskim państw, biorących udział w rozgrywkach o puhar środkowo-europejski (Niemcy, Czechosłowacja, Polska, Austria, Węgry) sprawę protestu związku czechosłowackiego, domagającego się unieważnienia meczu Polska — Czechosłowacja (11:5) ze względu na niewłaściwe rozstrzygnięcia niemieckiego sędziego punktowego, p. Sengera.

MECZ POGON — WISŁA ZWERYFIKOWANO JAKO VALKOVER

Wydział Gier i Dyscypliny Ligi rozpatrywał na ostatnim posiedzeniu sprawę przerwania meczu ligowego Pogoń — Wisła (1:0 we Lwowie) na 5 minut przed końcem przez sędziego naskutek nie opuszczenia przez gracza Feretę (Wisła) boiska, mimo decyzji sędziego. Wobec powyższego mecz został zweryfikowany jako valkover 3:0 na korzyść Pogoni.

MISTRZ ŚWIATA POKONANY

NOWY JORK. Rozegrany dn. 16-go mecz bokserski o mistrzostwo świata w wadze półciężkiej pomiędzy mistrzem świata Rosenbloom'em a Bob Olin'em przyniósł zwycięstwo na punkty Olin'owi. Mecz odbył się w 15-tu rundach.

TOWAR NR. 1

Wstrząsająca opowieść o losach dziewczyny, odsłaniająca kulisy haniebnego handlu kobietami

Jula i Józik trwali dłuższą chwilę w osłupieniu, nie wiedząc, co o tem myśleć.

— Co to może znaczyć? — zapytał wreszcie Józik i ponownie zapukał głośno klamką.

Milczenie...

Zapukał mocno pięścią w drzwi.

Daremnie...

Spojrzał na Julę... Była mocno zdziwiona.

Józik, widząc to, chciał ją pocieszyć. Zresztą, rzeczywiście, nie mógł uwierzyć, żeby tu się co złego stać mogło. Nie miał jeszcze tego doświadczenia, co Jula, nie wiedział więc, że po bandzie handlarzów żywym towarem można się wszystkiego spodziewać.

Pragnąc uspokoić Julę, rzekł jej, co, zresztą, rzeczywiście przypuszczał:

— Wiesz, ja już się domyślam, co się tu stać mogło. Policjant, który mnie tu wprowadził, zamknął drzwi od zewnątrz już tak z przyzwyczajenia, jak zamknął poprzednio herszta bandy w jego gabinecie. Zaraz ja jeszcze tak zapukam, że nawet na ulicy usłyszą.

I ponownie gwałtownie walił w drzwi, bijąc rękami i nogami, omal nie wyrwijając klamki i naciśkając dzwonek z całej siły.

Słychać było wyraźnie, jak dzwonek dzwoni, a jednak nikt się nie zjawiał, jakby w tym domu wszyscy wymarli.

Józik wciąż jeszcze wszakże nie dał się zbić z tropu.

Natęzał umysł, aby zgadnąć, co to właściwie stać się mogło. Nie chciał bowiem nawet dopuszczać myśli, że to mogłoby być jakaś zasadzka.

Bo i jakże?

Przecież tamtego policjanta spotkał w prefekturze policji. Potem przyszli razem, w jego oczach aresztował, telefonował do komisariatu, transportował, zamykał herszta bandy na klucz... Przecież to nie był sen, lecz jawa...

I nowa myśl wpadła mu do głowy...

Pospieszył podzielić się nią z Julą.

Rzekł:

— Już wiem, dlaczego nikt nie odpowiada: prosto dlatego, że policja na pewno wszystkich aresztowała...

Julę to nie pocieszyło.

Odpowiedziała:

— To niemożliwe, żeby wszystkich. A służba?

— Kto wie? Może służbę też aresztowali. Jestem przekonany, że nikogo niema teraz w całym domu... żywej duszy...

Wtem, jakby na zaprzeczenie jego słów, drzwi nagle się uchyliły...

Ku ogólnemu zdumieniu stanął w nich Jakób...

Józik oniemiał... Jula zdrząła...

Gdy tak oboje spoglądali na Jakóba zdumionymi oczyma, on wreszcie odezwał się:

— No i cóż ptaszki? Jesteście znów w klatce? Zrozumieliście już teraz nareszcie, na kogo się porywacie?

Tamci dwoje z trudem jeszcze zdawali sobie sprawę z tego, co się dzieje, Jakób zaś mówił dalej:

— Mam nadzieję, że teraz już wreszcie rozumiecie, że niema może na świecie nikogo silniejszego od nas. Pamiętaj o tem Juleczko, bo już najwyższy czas, żebyś to zrozumiała, że kto się dostanie w nasze ręce, już się z nich nie wydestanie. A tobie, młodzieńcze, zdawało się, że ja już jestem w więzieniu, tymczasem, tak nie jest bynajmniej. Jestem, jak mnie tu widzisz u siebie i przeciwnie ty u mnie jesteś w więzieniu, ja zaś jestem wolny, mam ręce nieskrępowane. Myślałeś, że leżę zakuty w kajdany, a ja sobie spaceruję swobodnie po moim mieszkaniu.

Józik spojrzał na Julę i rzekł jej:

— Juleczko, ja doprawdy nie wiem, co się dzieje. Przecież to własne oczy widziałem, jak policjant aresztował baronową i potem tego osobnika zamknął na klucz. Co to ma znaczyć?

Jakób roześmiał się złośliwie i rzekł:

— Zaraz wam to wytłumaczę, moje dzieci. Policjant jest tak samo naszym człowiekiem, jak wielu innych...

— To niemożliwe! — zawołał raz jeszcze Józik — był w mundurze, spotkałem go w prefekturze. Wasz agent nie ośmieliłby się iść do prefektury policji przebrany, bo każdyby od razu poznał, że takiego wcale w całej prefekturze policji niema.

— Ależ kto mówi, że policjant jest nieprawdziwy — zaśmiał się ponownie Jakób — policjant jest najprawdziwszy, tylko że oprócz pensji, którą mu płaci rząd Francji, my mu płacimy drugą i dzięki temu pracuje dla nas. Nie on jeden tylko, zresztą. Wielu jest kolegów, a nawet zwierzchników również. Dlatego też nikt i nic nie jest w stanie przeszkodzić naszym zamiarom.

Teraz dopiero i Józik się nieco przeraził. Zaczynał wierzyć, że to wszystko jest możliwe. Jula już była niemal nieprzytomna z rozpacz. Zrozumiała, że teraz już wszystko przepadło i wszelki ratunek jest już całkowitą niemożliwością.

Józik natomiast nie godził się z losem i wołał:

— Policja! Bandyci! Ja ci pokażę ty łotrzel!

Zarazem wszakże czynił sobie najgorsze wyrzuty, że był taki lekkomyślny i łatwowierny.

Zamiast sprawę załatwić, jeszcze ją pogorszył. Przez swoją pochopność pogrzebał wszystko. Ach, czemu nie czekał wtedy w prefekturze cierpliwie na naczelnika wydziału? Czemu dał się ponieść niecierpliwości i wciągnąć w zasadzkę przez przekupionego policjanta?

Jakób podszedł do Juli i rzekł:

— Moja mała, teraz sprawa już jest chyba zupełnie prosta. Spodziewam się, że już teraz raz na zawsze zapomnisz o oporze i będziesz wreszcie posłuszna. Będziemy mieli, zresztą teraz rękojmię w osobie twego narzeczonego, który tu u nas zostanie. A gdzie, to ci zaraz pokażę...

Dalszy ciąg nastąpi

POŻERACZ SERC KOBIECYCH

Powieść-reportaż z tajników potwornej afery w świecie arystokracji

KLAMSTWO CZY NIEZWYKŁA PRAWDA?

Tecia poruszała się coraz niespokojniej na swem miejscu, to spoglądając na milczącego Noderskiego, to oglądając się za siebie, jakby chciała sprawdzić, czy daleko pozostało za nimi Zakopane.

Naraz okropna obawa przeszła jej myśl:

— Czy on nie chce mnie wywieźć i użyć wobec mnie przemocy, lub jakiegoś podstępu, jak to było kiedyś?... Przecież już kiedyś zdobył się na to!

Jak żywe wróciły we wspomnieniu obrazy przeszłości, które zatarł czas i okres najpiękniejszej miłości w mieszkaniu na Pradze, kiedy nie obraził jej nawet jednym brutalniejszym gestem, choć... czasem pragnęła jego pieśczości i pocałunków jak najgorętszych...

Dwa żywe rumieńce wstydu wystąpiły na twarzy Teci, kiedy przypomniała sobie swe pragnienia. Wstydziła się ich teraz, wydały się jej brzydkie i okropne!

Ale uczucie wstydu zniknęło wobec poczucia nieznanego niebezpieczeństwa, które zdawało się zbliżać do niej.

Przechyliła się ku Noderskiemu i krzyknęła:

— Proszę natychmiast stanąć!... Nie pojedę ani kroku dalej!...

— Teci!... — wyszeptał, zacisnąwszy zęby na wardze, jakby zmagając się z jakimś bólem, czy rozpaczlivem postanowieniem.

— Więc proszę mi zaraz wyjaśnić, dokąd mnie pan wiezie i powiedzieć, co ma pan do powiedzenia!

— Kocham cię!

— Tylko tyle? To cynizm! To potworne z pana strony!... Dlatego mnie pan porwał z domu?... Dlatego mnie pan ośmiela się wywozić, prawie przymocą pociągawszy do samochodu, przerażoną paną wyglądem i błaganiem?... Nic mi do pana obłudnej miłości! Proszę natychmiast odwieźć mnie zpowrotem!

— Nie... nie mogę!...

— Wskoczę w biegu z samochodu! — krzyknęła i sięgnęła do klamki, chcąc ją otworzyć.

Trzymając jedną ręką kierownicę, drugą chwycił ją za rękę.

— Ostrożnie!... Na miłość Boską!... — krzyknął,

nie wiedząc, że drzwiczki z drugiej strony zamknięte są na kluczyk.

Tecia napróżno szarpała klamkę.

— Niech mnie pan w tej chwili puści! — krzyczała. — Wybiję szybę i przez szybę wyskoczę na zosę!

— Teci! Opamiętaj się... Powiem ci wszystko!... Uspokój się! Nie chcę zrobić ci nic złego! Nic! Kocham cię przecież!... Ja nie mogę żyć bez ciebie!... Dla ciebie zrobię wszystko! Stanę się innym człowiekiem! Jestem teraz wolny! O, tak!

Westchnął ciężko, zatrzęsł się jakimś okropnym dreszczem.

Zachowanie się Noderskiego budziło w niej lęk i... litość.

Tak, nie mogła się oprzeć uczuciu litości, które wkrađało się do jej serca na widok zapadniętej twarzy, błyszczących gorączką oczu, pobladłych ust i drżenia rąk Noderskiego, zacisniętych kurczowo na kierownicy.

Uspokoila się trochę.

— Niechże więc pan mi powie — podjęła spokojniejszym głosem, — co to wszystko ma znaczyć? Dokąd my jedziemy?

— Zabieram cię, Teci!... Ty jesteś moje życie!... Nie oddam cię nikomu!...

— Panie hrabiol!... Czy to są żarty?...

— Teci!... Kocham cię!... Miałem tylko dwa wyjścia... Albo palnąć sobie w łeb, albo przekonać cię, że kocham cię i ty mnie kochasz!... Wybrałem to drugie. Chcę zrobić ostatnią próbę! Przekonać cię, że moja miłość może dokonać wszystkiego!...

— Nie chcę pana miłości! I myli się pan, jeśli pan twierdzi, że w mojem sercu został choć cień uczucia dla pana!... Powiedziałam już panu, że między nami wszystko skończone. Przebolełam i przechorowałam już swoją nieszczęśliwą, głupią, niepotrzebną miłość. Nie zostało już we mnie nic, prócz goryczy i żalu. I pogardy dla pana! Mówię to panu w oczy!...

— Nieprawda! Nieprawda, Teci! — szeptał i drząc tak począł, że samochód pędził zygżakiem po śliskiej zosie.

— Może pan mi nie wierzyć. Nic mi już na tem nie zależy. Pragnę w tej chwili jak najprędzej pana pożegnać i opuścić. Pragnę pana już więcej nie widzieć, by nie potęgować w sobie goryczy, której mam pełne serce.

— Teci!... Musisz mnie wysłuchać spokojnie! Powiem ci całą prawdę! Wspowiadam się przed tobą ze wszystkich moich podłości i grzechów!... To nie ja zawiniłem! Przysięgam ci!... To ten szatan, który mnie opętał, niecznie omotał!...

— Uczciwy człowiek potrafi zawsze zwalczyć każdą pokusę!... W dodatku pokusę tak niską!... A jeszcze bardziej, kiedy twierdzi, że kocha!... Chyba, że kłamie. Pan kłamał!

— Teci, jak nie mówię o takim szatanie!... Ja mówię o człowieku-szatanie! To Montemort pchał mnie do wszystkich podłości!... Ty nie wiesz, co to za straszny człowiek! Nie chciałybyś mi uwierzyć, gdybym ci odsłonił jego machinacje, jego zbrodnie i łajdactwa!... A to wszystko prawda!...

— Nic mnie nie obchodzą pana kombinacje z panem... nie pamiętam, jak go pan nazwał. Pan nie jest dzieckiem!...

— Byłem bezsilniejszy wobec niego, niż dziecko! Posłuchaj!... On mi groził porwaniem ciebie!...

— Niechże pan nie opowiada mi jakichś bajeczek!...

— Przysięgam ci, Teci, przysięgam na naszą miłość, że to wszystko prawda!... To on wszystkiemu winien!... Musiałem się go słuchać, groził mi odebraniem ciebie!... Miał w tem swoje wyrachowanie, żeby mnie zbliżyć do rodziny Lamockich... Czynił wszystko, by doprowadzić do mojego ślubu z panną Lamocką... I ustawicznie mi groził!...

Tecia milczała.

To, co mówił Noderski, raczej ięczał przez zacisnięte usta, jakby mu je zamykał doimujący ból, było takie niezwykle!... Czy było prawdziwe?

Wahała się, usiłowała nie dopuścić wiary w jego słowa.

— Nie, to jakieś nowe kłamstwo! — zdecydowała.

Dalszy ciąg jutro

Już ukazał się
zeszyt 6

PORWANA

W NOC POŚLUBNA

Dziękuję i cierpienia niewinnych sero
Do nabycia we wszystkich kioskach krakowskich
Cena 20 gr. Zeszyt 1 BEZPŁATNIE.

Listopad

19

Poniedziałek
Elżbiety

Ze sportu:

Wyniki zawodów ligowych

Cracovia—Polonia 5:0
Garbarnia—Podgórze 3:1
ŁKS.—Pogoń 2:1
Wisła—Warta 2:1
Legja—Warszawianka 4:0

O wejście do Ligi

Śląsk—Rewera 5:0

O puchar K. O. Z. P. N.

Makkabi—Legja 6:2
Podgórze Ib—Wisła Ib 3:1

O wejście do klasy A

Metal (Tarnów)—Unja 2:0
Bocheński-Fablok(Chrzanów) 4:0

KRONIKA KRAKOWA

Zamach morderczy w Podgórzu

Na ul. Płaszowskiej w Podgórzu powstała wczoraj o godzinie 1-szej w nocy sprzeczka która się tragicznie zakończyła.

Mianowicie dwaj robotnicy a to: Franciszek Dym i Wincenty Popłatka, obaj zamieszkali przy ul. Płaszowskiej, w czasie porachunków osobistych z Fran-

ciszkiem Gawlikiem, w pewnej chwili ugodzili Gawlika nożem w plecy i brzuch oraz zmasakrowali go na całym ciele.

Po dokonaniu zbrodni sprawcy zbiegli.

Zawezwany lekarz pogotowia ratunkowego przewiózł ofiarę krwawego porachunku do szpi-

tala św. Łazarza na oddział chirurgiczny, gdzie po opatrunku dokonano natychmiast operacji na Gawliku.

Pomimo zabiegów lekarskich stan zdrowia Gawlika jest bardzo poważny.

Policja wszczęła pościg za sprawcami zbrodni.

Echa zająć antyżydowskich przed sądem krak.

W Sądzie Apelacyjnym w Krakowie został onegdaj ogłoszony wyrok w sprawie zeszlonych zająć antyżydowskich w Piszczacu pod Białą Małopolską.

Z pośród 11 oskarżonych, którzy w pierwszej instancji ska-

zani byli na kary do półtora roku więzienia, sąd drugiej instancji skazał trzech, a mianowicie: Henszla, Godzickiego i Bojarskiego na kary 1 miesiąca aresztu.

Pozostałych ośmiu uniewin-

niono całkowicie.

Symboliczne powództwo o jedną złotówkę, zgłoszone przez pełnomocników żydowskich mieszkańców Piszczacu, zostało oddalone.

Wyrok ten wywołał sensację.

Zamach na prawa robotnicze przygotowuje fabryka Zieleniewskiego

Dyrekcja firmy Zieleniewski w Krakowie zapowiedziała robotnikom obniżkę płac o 15 proc., oraz zwolnienie dość znacznej liczby robotników. Przeważnie temu robotnicy zapretowali jaknajstrzej, domagając

się utrzymania płac na dotychczasowym poziomie, oraz zaniechania redukcji. W tej sprawie odbyło się 12 bm. wielkie zebranie robotników, na którym uchwalono przeciwstawić się wszelkimi środkami, wszelkim

próbom obniżenia i tak już niedźnych zarobków, oraz redukcjom. Równocześnie robotnicy żądają unormowania stosunków w fabryce, szczególnie w t. zw. mostowni.

Sensacyjny wyrok w procesie o pobory śp. kom. m. Krakowa Wawrauscha

Najwyższy Trybunał Administracyjny Rzplitej rozstrzygnął onegdaj ostatecznie sprawę uposażenia służbowego śp. Zdzisława Wawrauscha, b. wicewojewody krakowskiego, a następnie komisarza rządowego m. Krakowa.

Sprawa przedstawia się niezwykle ciekawie.

Zarządzeniem wojewody krak. z lipca 1924 r. rozwiązano reprezentację gminną w Krakowie, funkcje zaś prezydenta m. Krakowa w charakterze komisarza rządowego poruczono ówczesnemu wicewojwodzie dr. Wawrauschowi. Funkcje te dr

Wawrausch pełnił od sierpnia 1924 do lipca 1925 r. Przez czas pełnienia funkcji komisarza pobierał dr. Wawrausch wynagrodzenie w wysokości ówczesnego uposażenia prezydenta miasta. W tym czasie przestano jednak wypłacać dr. Wawrauschowi jego pobory jako wicewojwodzie.

W 1929 r. dr. Wawrausch zwrócił się już jako wicewojwoda do urzędu wojewódzkiego w Krakowie z prośbą o wypłatę poborów służbowych za czas od sierpnia 1924 do lipca 1925.

Prośbie tej wojewoda krakowski odmówił.

Ministerstwo spraw wewnętrznych odwołało od powyższej decyzji wojewody pozostawiło bez uwzględnienia.

W międzyczasie dr. Wawrausch zmarł. W r. 1932 spadkobiercy ś. p. Zdzisława Wawrauscha wnieśli na orzeczenie min. spraw wewnętrznych skargę do Najwyższego Trybunału Administracyjnego.

Najwyższy Trybunał Administracyjny wydał sensacyjny wyrok mocą którego spadkobiercom ś. p. kom. Wawrauscha została przyznana zapłata zaległej pensji.

Rzeźnia w grobie rodzinnym

Władze policyjne pow. warszawskiego prowadzą dochodzenia w makabrycznej sprawie. Oto w grobie rodziny Paulinków w Skolimowie odkryto potajemną rzeźnię.

Przed kilku miesiącami pochowany był w tym grobie długoletni wójt gminy ś. p. Paulinek. Ktoś z rodziny odwiedzając ostatnio grób, zauważył,

że płyta zamykająca grobowiec, jest odchylona. Wezwano dozorcę cmentarza i po odchyleniu płyty, stwierdzono, że wewnątrz grobu znajdują się potajemnie ukryte wieprze, których jeszcze nie zdołano widocznie zabrać. Podejrzanie padło na strycharzy miejscowej jęcielni.

Prawdopodobnie strycharze kradli w okolicznych wsiach nierogaciznę i skradzione sztuki bili na cmentarzu, a następnie ukrywali je w grobie Paulinków. Podjęte dochodzenie, jak dotychczas, nie zdołało ujawnić sprawców ohydnygo czynu.

Potajemna rzeźnia w grobie na cmentarzu, to makabryczny pomysł szmuglerów nielegalnego mięsa do stolicy.

CIEKAWY WYWIAD Z HITLEREM

Donoszą z Paryża, że „Matin“ przynosi sprawozdanie z rozmowy, jaką odbyli deputowany i b. kombatant Goy i radca miejski Paryża Monnier, z kanclerzem Hitlerem.

Rozmowę rozpoczął Hitler stwierdzeniem, iż między obydwojma krajami niema żadnych nieporozumień. Trudności chwilowe mają swoje źródło w pro-

blemie Saary. Kanclerz Rzeszy wskazał, że byłoby szaleństwem sądzić, iż Niemcy pragną zakłócić plebiscyt i zapewnić, że rezultat tego plebiscytu zostanie przez Niemcy uszanowane.

Hitler dodał, że Niemcy nie mają żadnego zamiaru zdobywania terytorjów zachodnich o wielkiej gęstości zaludnienia, gdyż

w ten sposób utrudniłyby sobie tylko sytuację.

Zapewniając o pokojowości swojej, Hitler oświadczył, że leży w mocy obu narodów, aby doprowadzić do porozumienia francusko-niemieckiego, co doprowadziłoby do odprężenia psychologicznego i poprawy ekonomicznej całej Europy.

Teatr miejski: Opowieści Hoffmanna.

Repertuar kin krakowskich

Adria: „Czy Lucyna to dziewczyna“
Apollo: „Maskarada“
Atlantic: „Marzenia miłosne“, oraz „Sztuka życia“
Bagatela: „W blasku księżycy“ oraz „Ta banda pięknie gra“
Dom żołnierza: „Nie zdradzaj“
Museum: „Trzech diabłów“
Promień: „Świat bez mężczyzn“
Słońce: „Fortamas“, „Ulica w poprzek“
Świt: „Pożar nad Wołgą“
Sztuka: „Koci pazur“
Uciecha: „Frasqwita“
Wanda: „Damo od Moseime“
Zorza: „Król to ja“

Radjo

6,45 Audycja poranna 7,50 Koncert 11,57 Hejnał 12,03 Transmisja z Warszawy 15,35 Przegląd komun. 15,45 Płyty 17,35 Płyty 17,50 Odczyt 18,00 „Stary Kraków“ 18,10 Wiadomości bieżące 18,15 Transm. z Warszawy 19,25 Chwilka społeczna 19,30 „Ulina“ 19,50 Wiadomości sportowe 20,00 Transmisja z Warszawy 21,00 Koncert 21,45 Transm. z Warszawy 22,00 Koncert.

Nocny dyżur aptek

Apteka pod Złotą Koroną Rynek 6/22, pod Gwiazdą Florjańska 15, pod Opatrnością Karmelicka 23. Warszawska Aleja 29-go Listopada 17, pod Aniołem Dietla 76.

Podgórze pod Hygą Kalwaryjska 27

Nocny dyżur lekarzy:

Dr. Kelhofer Artur Al. Krasińskiego 4, Dr. Owczyński Tadeusz Lubicz 34 tel. 158-26, Dr. Płaszowski Ignacy Jabłonowskich 22 tel. 135-38, Dr. Silberberg Starowińska 41,

Wstrząsający wypadek w Wieliczce

W Wieliczce domu górnika Czajkowskiego przy ul. Nowy Świat wybuchł wczoraj pożar spowodowany przez nagły wybuch zwykłej maszyny spirytusowej. Straż pożarna zdołała pożar zlokalizować. Czajkowski odniósł silne poparzenia całego ciała.

Wstrząsający wypadek na meczu

Pogotowie ratunkowe było wzywane wczoraj o godz. 12.45 na boisko Cracovii, gdzie Michał Morawski, lat 20, z zawodu stolarz, zam. ul. Mazowiecka 62, chcąc obserwować mecz, wyszedł na drzewo i wskutek własnej nieostrożności z niego spadł. Lekarz pogotowia stwierdził złamanie przedramienia lewego i wstrząs mózgu. Po opatrzeniu przewieziono go do szpitala św. Łazarza na oddział chirurgiczny.

Proces o zabójstwo

W krakowskim sądzie okr. rozpoczyna się w dniu dzisiejszym listopadowa kadencja sędziów przysięgłych.

Otwarcia nowej kadencji dokona sędzia dr. Pilarski, który w obecności członków Trybunału oraz reprezentanta prokuratury i izby adwokackiej przeprowadził losowanie przysięgłych do obecnej kadencji, odbierze od wylosowanych przysięgę i pouczy ich o prawach i obowiązkach sędziów przysięgłych.

Następnie przystąpi sąd do rozpatrywania pierwszej sprawy. Na ławie oskarżonych zasiada Magdalena Sternal, oskarżona o umyślnie zabójstwo. Oskarżona udusiła mianowicie swą córkę.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA: Kraków ul. Na Gródku 2 — Telefon 173-02 (od godz. 8—11 w poł.)

CENY OGŁOSZENI: w Kronice krakowskiej cała strona 800 zł., pół strony 500 zł. i wiersz. mm. 50 gr.

— bne 15 gr. za —raz—

Odpowiedzialny Redaktor i Wydawca Alfred Kwiatkowski

Drukarnia „Monopol“ Kraków Na Gródka 2. Telefon Nr. 173-02